

ตัวอย่างพฤติกรรม

[แนวปฏิบัติ ควรทำ (Dos) และไม่ควรทำ (Don'ts)]

ตามข้อกำหนดจริยธรรมของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2566

1. หลักการและเหตุผล

1.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 76 วรรคสาม บัญญัติว่า “รัฐพึงจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว” และมาตรา 258 ข. ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ข้อ (4) บัญญัติว่า “ให้มีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ เพื่อจูงใจให้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของงานของแต่ละบุคคล มีความซื่อสัตย์สุจริต กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง โดยคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความคิดสร้างสรรค์และคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีมาตรการคุ้มครองป้องกันบุคลากรภาครัฐจากการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมของผู้บังคับบัญชา”

1.2 พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562

“มาตรา 5 มาตรฐานทางจริยธรรม คือ หลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งจะต้องประกอบด้วย

- (1) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (2) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
- (3) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ
- (4) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
- (5) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- (6) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐที่จะกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เกี่ยวกับสภาพคุณงามความดีที่เจ้าหน้าที่ต้องยึดถือสำหรับการปฏิบัติงาน การตัดสินใจความถูกต้อง การปฏิบัติที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ตลอดจนการดำรงตนในการกระทำความดีและละเว้นความชั่ว”

1.3 ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2563

“ข้อ 12 หน่วยงานของรัฐอาจพิจารณาจัดทำข้อกำหนดจริยธรรม โดยนำหลักเกณฑ์การจัดทำประมวลจริยธรรมมาปรับใช้ตามที่เห็นสมควร เพื่อใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้นเพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรมให้เหมาะสมแก่ภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของหน่วยงานหรือสาขาวิชาชีพได้”

2. ตัวอย่างพฤติกรรม [แนวปฏิบัติ ควรทำ (Dos) และไม่ควรทำ (Don'ts)]

ข้อกำหนดจริยธรรมของสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. 2566 ประกาศบังคับใช้เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2566 ได้จัดทำขึ้นโดยสอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการประพฤติตนทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงกำหนดตัวอย่างพฤติกรรม [แนวปฏิบัติ ควรทำ (Dos) และไม่ควรทำ (Don'ts)]

จริยธรรม ข้อ 1 ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ มีความจงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย ปกป้อง ดูแลผลประโยชน์และความมั่นคงของชาติ ✓ แสดงออกถึงการสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ✓ ประพฤติปฏิบัติตนตามหลักศาสนา นำหลักธรรมคำสอนตามศาสนาที่ตนนับถือมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน สืบทอด และทำนุบำรุงศาสนา ✓ ส่งเสริม สนับสนุน การปฏิบัติศาสนกิจ ✓ แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ แสดงออกในลักษณะดูหมิ่นเหยียดหยาม หรือกระทำการอันเป็นการทำลายความมั่นคงของชาติ ✗ กระทำการอันเป็นการให้ร้ายหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศ และแสดงออกในลักษณะที่สื่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย ✗ แสดงกิริยาวาจาในเชิงลบหลู่หรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง ✗ ขัดขวางการทำบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจ ✗ แสดงออกด้วยกิริยาวาจาหรือการกระทำในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

จริยธรรม ข้อ 2 ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้ ✓ มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน และพร้อมที่จะรับผิดชอบเมื่อทำงานผิดพลาดและยินดีแก้ไข ✓ กล้ารับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ และพร้อมรับการตรวจสอบรวมถึงรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง อธิบายสิ่งที่ตนได้ปฏิบัติอย่างมีเหตุผลและชอบธรรม กล้ายอมรับผลดีและผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ✓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อผู้บังคับบัญชา ผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ✓ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและพร้อมที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงเมื่อพบข้อผิดพลาดโดยเร็วที่สุด ✓ ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในงานหรืออาชีพของตน ✗ ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปิดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น เมื่อเกิดความบกพร่องหรือผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ✗ หาทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ✗ ใช้เวลาและทรัพยากรของทางราชการ เพื่อทำงานภายนอกให้ผลประโยชน์กับตนเองและครอบครัว ✗ ใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ในการโจรกรรมข้อมูลข่าวสาร ละเมิดลิขสิทธิ์ ✗ นำข้อมูลสำคัญหรือข้อมูลความลับของหน่วยงานไปใช้ เพื่อการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้อง ✗ ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยมีได้ระบุแหล่งที่มา รวมทั้งใช้สิ่งของ วัสดุอุปกรณ์ หรือซอฟต์แวร์ที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือผิดกฎหมาย

จริยธรรม ข้อ 3 กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องชอบธรรมตามกฎหมายและทำนองคลองธรรม ✓ ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ✓ ปฏิบัติงานตามหลักวิชาการ ตามหลักการ และจรรยาบรรณ โดยไม่ประนีประนอม ไม่หวั่นเกรงต่อการข่มขู่หรืออิทธิพลใดๆ ✓ เปิดเผยมารุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยไม่ปล่อยปละละเลย ✓ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ✓ กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ✓ ให้รางวัลแก่ผู้กระทำความดี และกล้าลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเหมาะสม เป็นธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ หลีกเลียงกฎหมาย หรืออาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของหน่วยงานหรือของทางราชการ ✗ ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใดๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิดหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม ✗ ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงผลกระทบต่อความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ✗ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามี การกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้าหรือไม่โปร่งใส ✗ ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน ✗ ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและประชาชน

จริยธรรม ข้อ 4 คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน และปฏิบัติตามมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ✓ ศึกษาคู่มือ แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน ✓ ตัดสินใจและกระทำการใดๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยยึดหลักเหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรม ✓ มีจิตสาธารณะ จิตอาสา อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน ✓ มีจิตสำนึกในการใช้ทรัพย์สิน บุคลากร และเวลาของหน่วยงานอย่างคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมในงานและอาชีพของตน ✓ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือคำแนะนำเกี่ยวกับการรับของขวัญ ของกำนัล การรับรองแขก และจัดการกับผลประโยชน์ทับซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม หรือเอาประโยชน์ส่วนตนมาทำให้ประโยชน์ส่วนรวมต้องเสียไป ✗ ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กีดกันต่อการตัดสินใจใดๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ ✗ หาทางปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน การปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ ✗ นำวัสดุ ครุภัณฑ์ อันเป็นทรัพย์สินที่ต้องใช้ร่วมกันของหน่วยงานหรือของทางราชการกลับไปใช้เป็นทรัพย์สินส่วนตัวที่บ้าน ✗ ใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ส่วนตนไม่ว่าจะเป็นของขวัญ รางวัล หรือผลประโยชน์รูปแบบใดๆ ✗ เข้าไปเกี่ยวข้องในการทำธุรกรรมกับคู่สัญญาที่มีความเกี่ยวข้องกับตน เช่น ครอบครัวญาติสนิท หรือที่ตนเป็นเจ้าของหรือหุ้นส่วน แม้สิ้นสุดการทำงานให้หน่วยงานเดิม ✗ เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจการที่กระทำกับหน่วยงาน หรือในกิจการที่เป็นการแข่งขันกับกิจการของหน่วยงานนั้น ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม

จริยธรรม ข้อ 5 มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง ✓ มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม ✓ มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ตั้งใจในการปรับปรุงพัฒนาผลงานและกระบวนการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุดอยู่เสมอ ✓ แสวงหาวิธีปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรและงบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทันต่อเวลาและสถานการณ์ ✓ สร้างความสามัคคีกัน ร่วมแรงร่วมใจกันปฏิบัติหน้าที่ในฐานะกลุ่มหรือทีมงาน และบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างดีที่สุดในที่สุด 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดติดกับกระบวนการงาน ระเบียบหรือกฎหมาย ที่ล่าช้าหรือไม่ได้กำหนดไว้ จนไม่คำนึงถึงผลสำเร็จของงานและเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ✗ ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉย เมื่อพบเห็นว่ามี การปฏิบัติหน้าที่ ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือตามมาตรฐานเดิมที่เคยปฏิบัติ หรือตามความพึงพอใจส่วนตัว ✗ ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรคและกระบวนการในการปฏิบัติงาน รวมถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลทำให้ภารกิจนั้นไม่สำเร็จตามเป้าหมาย ✗ ขาดสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ของตนและหน้าที่ต่อเพื่อนร่วมงาน ✗ สำคัญตนผิดหรือเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถของตนจนไม่เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

จริยธรรม ข้อ 6 ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาคและเที่ยงธรรม และให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติ ✓ ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม โดยไม่ชักช้า ✓ ปฏิบัติหน้าที่โดยละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ✓ วางตัวเป็นกลางทางการเมือง 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง ✗ ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน ✗ ใช้ความรู้สึกหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว เอื้อประโยชน์ให้แก่พวกพ้องของตนเอง ✗ อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกหรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง ✗ แสดงออกซึ่งกิริยาอาการและวาจาในการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชนโดยมีอคติ รวมทั้งส่อไปในทางดูหมิ่นเหยียดหยาม ไม่เคารพศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์

จริยธรรม ข้อ 7 ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ

ตัวอย่างพฤติกรรม :	
ควรทำ (Dos)	ไม่ควรทำ (Don'ts)
<ul style="list-style-type: none"> ✓ ดำรงตนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาวิชาชีพอมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ✓ ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด ✓ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติตามความเหมาะสม ✓ ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่อกฎหมาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม 	<ul style="list-style-type: none"> ✗ ประพฤติหรือกระทำการใดๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ ✗ ฟุ่มเฟือย หรือดำรงตนเกินกว่าฐานะานุรูปแห่งตน ✗ แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรม อันมีลักษณะเป็นการคุ่มคามทางเพศ ✗ ดูหมิ่น เหยียดหยาม ด้อยค่า หรือปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อผู้อื่น ✗ ฝ่าฝืน หลีกเลียง ละเลย การปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติ กฎหมาย จรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรฐาน หรือข้อบังคับ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับจริยธรรมของหน่วยงาน

